
Lokal arbetsplan/ plan mot kränkande behandling
läsår 2022/2023

Förskolan Torvnäs Sunne kommun

Innehåll

Presentation av förskolan	3
Sunne kommuns Värdeord som genomsyrar förskolans utbildning:	4
Vision för förskolan, Sunne kommun	4
Utbildning o Undervisning.....	4
Lek	4
Språk och kommunikation	4
Systematiskt kvalitetsarbete.....	4
Kunskapsutveckling	5
Förutsättningar för måluppfyllelse	5
Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	5
Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	5
Tillgänglig lärmiljö	5
Förutsättningar för måluppfyllelse	6
Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	6
Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	6
Ledarskap	7
Förutsättningar för måluppfyllelse	7
Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:	7

Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:	7
Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna	9
Pedagogisk planering	11
Bilaga	13
Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling	13
Aktiva åtgärder mot diskriminering	13
Plan mot kränkande behandling	14
Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling	14
Vad avses med begreppet diskriminering?	15
(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)	15
Vad är kränkande behandling?	15

Presentation av förskolan

”Det vi kan göra inne kan vi också göra ute”

På Torvnäs förskola arbetar vi för att skapa en kreativ och lustfylld lärmiljö, både utomhus och inomhus. Förskolans profil är skapande och utomhuspedagogik – ”det vi kan göra inne kan vi också göra ute”.

Förskolan har fyra team med barn mellan 1-5år, uppdelade i yngre- och äldre barn. Förskolans pedagoger arbetar med utvecklingsgrupper för att planera, utveckla och utvärdera våra målstyrda processer utifrån behov och temaarbeten. Lärmiljön ska vara föränderlig och utmanande utifrån barnens färdigheter och intressen. Pedagogiken följer med oss hela dagen – ute som inne.

Förskolan Torvnäs erbjuder en lekfull miljö som utvecklar barnens fantasi och motorik. Vi erbjuder en stor utegård där stor plats för lek, pedagogik och undervisning finns, men också andra ytor bland annat en grillplats där det serveras utelunch en gång i månaden.

Vi äter annars våra måltider i den gemensamma matsalen och maten tillagas på plats av vår kock och hennes medarbetare. De äldre barnen använder buffén medan de minsta blir serverade vid borden. Förskolans kök finns att följa på Instagram - ”Torvnaskoket”.

Sunne kommuns Värdeord som genomsyrar förskolans utbildning:

Respekt - Utveckling - Professionalism

Vision för förskolan, Sunne kommun

Förskolan i Sunne kommun arbetar utifrån visionen *En förskola för alla*. Alla barn får stöd och stimulans att lära och utvecklas till sin fulla potential.

Sunne kommuns förskolor har hög kvalitet i undervisning och utbildning. Sunne kommun har fortsatt hög andel förskollärare.

Utbildning o Undervisning

De tre följande områdena ska vara grunden för förskolans planering för utbildning och undervisning.

Lek

Leken är viktig i barnens utveckling och lärande. Leken har en central plats i förskolans utbildning och undervisning. Alla pedagoger har ett förhållningssätt och lärmiljö som uppmuntrar till lek och som bekräftar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande.

Språk och kommunikation

Språk och kommunikation är en viktig förutsättning för barns fortsatta kunskapsutveckling och påverkan i sin framtida livssituation. Alla pedagoger har utbildning i språkutvecklingens betydelse och metoder för att stödja och anpassa för barns utveckling och lärande.

Ett utvecklingsområde generellt för förskolan är att belysa barns flerspråkighet och ge stöd i deras modersmål. Kontinuitet i förskolan är ett stöd för språkutveckling.

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbete som görs inom de tre områdena kunskapsutveckling, tillgänglig lärmiljö och ledarskap på både lång och kort sikt är nödvändiga för att styra och utveckla utbildningen i Sunne kommun.

Utbildningens och undervisningens kvalitet och förutsättningar följs systematiskt under läsåret. Detta för att säkra en hög kvalitet och utveckla verksamheten mot måluppfyllelse.

Förskolans utbildning och undervisning utgår alltid från målen i förskolans läroplan, det krävs engagerade och kompetenta lärare för att barnen ska lära och utvecklas utifrån dessa. För att få ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete utgår vi från nuläge till förväntat läge utifrån nedanstående modell

Lärares ledarskap och relation till varje barn lägger grunden för barnens kunskapsutveckling genom en tillgänglig lärmiljö.

Ett generellt utvecklingsområde är att tydliggöra och utveckla förskolans målstyrda processer både i planerad och spontan undervisning.

Kunskapsutveckling

Förskolan är första steget i utbildningssystemet och för barnets framtida skolgång. Undervisning och utbildning utgår från barnens erfarenheter, intressen, styrkor och behov. Möjligheten att känna sig trygg är en förutsättning för utveckling och lärande. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att miljön präglas av tillgänglighet, trygghet, inkludering. För att följa barnets progression genom utbildningssystemet finns rutiner för överlämning mellan förskolor och förskola – grundskola. Detta för att ge barnet största möjliga förutsättningar i sin skolgång.

Förutsättningar för måluppfyllelse

- Allt lärande ska utgå från barnets starka sidor, intressen och erfarenheter. Barnets progression följs och dokumenteras i pedagogisk dokumentation.
- Undervisningen ska ske under hela dagen, både utomhus och inomhus och i varierande miljöer.
- Undervisningen ska grundas på det systematiska kvalitetsarbetet planering, uppföljning, utvärdering och utveckling.
- Förskolans miljö ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet. Ett medvetet bruk av leken ska prägla verksamheten där varje barns utveckling och lärande främjas. För att möta och utmana alla barns lärande ska förskolan medvetet arbeta med skapande verksamhet.
- Förskolans lärmiljö ska påvisa mångfald

Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

På vår förskola tar vi tillvara på barnens intressen och utgår ifrån deras starka sidor för att nå progression och måluppfyllelse. Vi fortsätter att utveckla vår utemiljö för att få den än mer tillgänglig för undervisning.

Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Vi väljer att lägga vårt fokus på att ha en planerad och målstyrd verksamhet större delen av dagen, inte bara på förmiddagarna. Detta dels för att vi har barn med varierande vistelsetider på förskolan, vilka vi vill se till får ta del av undervisningen som sker.

Vi sitter tillsammans i varje team två timmar i veckan för att få en kontinuitet och helhetssyn över vår undervisning. Vi ska dokumentera genom reflektionsunderlag, observationer, foto och barnloggar.

Tillgänglig lärmiljö

Tillgänglig lärmiljö innebär att undervisningen och utbildningen ska vara stimulerande, inkluderande och tillgänglig för alla barn utifrån deras förutsättningar. Handlingsplaner kan upprättas vid behov både på organisation – grupp – individ för att användas i förebyggande syfte.

Förskolan ska tillämpa ett normkritiskt förhållningssätt med syftet att synliggöra och kritiskt granska de normer som ligger till grund för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem till samspel, utforska omvärlden samt stödja barnets utveckling, lärande, lek och kommunikation.

Förutsättningar för måluppfyllelse

- Lärmiljön ska utgå från det kompetenta barnet och stimulera barnet i dess utveckling och lärande. Alternativ kommunikation och extra anpassningar används aktivt.
- Värdegrunden ska tydliggöras i det aktiva arbetet mot diskriminering och plan mot kränkande behandling.
- Överlämningar av barn till förskoleklass sker vid överlämningskonferenser i slutet av vårterminen det året barnet fyller 6 år. Överlämningar sker om barnet byter förskola eller kommun.
- Stödfunktioner som finns inom förskolans verksamhet är barnhälsoteam, specialpedagog. Samtliga förskoleverksamheter har barnkonferenser kontinuerligt under året för att följa barnens lärprocesser och sätta in olika former av stöd där behov finns.
- Förskolans undervisning och utbildning ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar.

- Förskolan ska ge möjligheter att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik, dans.
- I samarbete med hemmet ska förskolan skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska ges möjlighet att utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans verksamhet ska utgå från en helhetssyn på barnen och barnens behov.
- Förskolans lärmiljö ska påvisa mångfald
- Utökad tid kan ges till barn som har behov av särskilt stöd och stimulans.

Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Våra barngrupper är i ständig förändring därför har vi ett kontinuerligt arbete att utifrån deras intressen och behov skapa tillgängliga lärmiljöer. Vi är en förskola med stora möjligheter - till exempel en stor ateljé, separata små ateljéer, en stor utegård som bjuder in till många lekar, digitala verktyg, samlingsytor inne och ute vilket gör det lätt för oss att mötas i huset, stora som små.

Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Vi kommer hjälpas åt så att alla team får tillgång till stödfunktioner så som gröna pricken (ett material där man enklare får överblick om vad som finns att välja på avdelningen), TAKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation) och bildstöd både analogt och digitalt, ute och inne. Vi har utsett personer som uppdragsansvariga för att se till att all personal i huset har tillgång till detta stödmaterial.

Ledarskap

Ledarskapet ska ge barnen förutsättning att lära och utvecklas, ge utmaningar och stimulans. Undervisning ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet där förskolläraren ska leda de målstyrda processerna. Förskollärare leder barnskötare och annan personal i utvecklingen av utbildningen.

Förutsättningar för måluppfyllelse

- Förskolan ska arbeta tematiskt för att skapa förutsättningar för meningsfullt lärande utifrån läroplan.
- Analys av utbildning, metoder och förhållningssätt ligger till grund för utveckling av stödstrukturer för organisation – grupp – individ.
- Förskollärarna ska leda undervisning genom ett medvetet förhållningssätt och utifrån ett relationellt perspektiv.
- Reflektionsunderlag ska användas kontinuerligt för att följa upp och utveckla de målstyrda processerna. Rektor tar del av detta minst en gång/månad.

- Alla i arbetslaget ansvarar för den egna såväl som den kollegiala utvecklingen.
- Alla i arbetslaget ska genomföra utbildningen utifrån styrdokument och har ett gemensamt ansvar att förbättra utbildningen.

Förskolas nuläge utifrån vårens utvärdering:

Vi arbetar tematiskt med de fyra elementen. Vi fortsätter med temat vatten och använder oss av dramatisering. Temaarbetet hjälper oss att få en röd tråd och att mötas i olika konstellationer i huset. Vi anpassar vårt temaarbete utifrån barnens erfarenheter, intressen och behov för att nå en progression mellan de olika barngrupperna.

Prioriteringsområde utifrån vårens utvärdering:

Vi ska använda oss av vårt SKA-arbete (systematiskt kvalitetsarbete) och varje team ska lämna in reflektionsunderlag varje månad utifrån vår pedagogiska planering i de estetiska ämnena och diskrimineringsgrunderna. Teamet ser till att använda sig av de metoder vi lärt genom fortbildning i SPL (specialpedagogik för lärande) för att dela med oss av våra kompetenser och på så vis utveckla det kollegiala lärandet.

Pedagogisk planering av aktiva åtgärder och främjande arbete mot kränkande behandling utifrån diskrimineringsgrunderna

Under 2022/23 kommer vi ha prioriterat arbete kring diskrimineringsgrunderna:

- **Kön,**
- **Könsöverskridande identitet eller uttryck**
- **Sexuell läggning**

Nuläge:

Att hålla ett normkritiskt förhållningssätt är viktigt för oss. Vi ska inte göra skillnad mellan kön, könsöverskridande identitet eller uttryck och sexuell läggning. Vi arbetar medvetet med vårt förhållningssätt och för att behålla vårt fokus stöttar vi varandra med ett enkelt ord om vi behöver en liten påminnelse. Vi benämner ting för vad de är så som figurer, olika djur och liknande ting och därmed inte efter kön. Vi fångar upp barnens funderingar utifrån deras erfarenheter och diskuterar dem tillsammans.

Mål:

- “Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet” (Lpfö, s.13).
- “Förskolan ska ansvara för att aktivt inkludera ett jämställdhetsperspektiv så att alla barn får likvärdiga möjligheter till utvidgande perspektiv och val oavsett könstillhörighet” (Lpfö, s.12)

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

- För att vi anser att det är viktigt att barnen förstår sitt eget och andras värde.
- Förstå olika familjekonstellationer
- Tryggheten att vara sig själv.

Hur vet vi att vi är på väg mot målen:

Barnen tillämpar sig metoder som “stopp min kropp”, väljer lekar som är inkluderande, samt att vi kan se i deras val av kamrater att de tar till sig det vi undervisar.

Hur gör vi/ vilka förutsättningar ger vi:

- Vi använder oss av “stopp min kropp”.
- Vi ser över befintlig litteratur och lånar relevant litteratur
- Dramatiserar
- Vi stöttar varandra att behålla ett normkritiskt förhållningssätt
- Lekgrupper där vi som vuxna är med och leker.

Kunskapsutveckling:

- Varje team skriver reflektionsunderlag en gång i månaden på de prioriterade målen i LAP.
- Varje team ska planera undervisningen så att leken utmanar och utvecklar utifrån diskrimineringsgrunderna. Genom att vi pedagoger medvetet väljer roller i barnens lek som är könsöverskridande.

Tillgänglig lärmiljö:

- Utformar miljön genom att använda normkritiskt material
- Digitala verktyg som hjälpmedel i lek och lärmiljö.

Ledarskap:

- Vi är förebilder och tänker på hur vi bemöter och benämner på ett normkritiskt sätt
- Använder våra tematiska karaktärer till att belysa könsöverskridande identitet och uttryck, sexuell läggning och kön samt rätten till sin personliga integritet.

Uppföljning:**Utvärdering****Pedagogisk planering i estetik och skapande****Nuläge:**

Vi har genom vårterminens utvärdering valt att utvecklas inom estetik och skapande, då skapande är en del av vår profil. Vi kommer använda fokusord som är inriktade och relevant inom ämnet. Vi vill skapa förutsättningar för identitetsskapande och lärande genom olika uttrycksformer.

Mål:

- “Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans” (Lpfö, s.14).

Varför ska de lära detta (vision och långsiktigt)?

- De olika uttrycksformerna ska göra det lustfyllt genom att få lära och utforska i olika former
- Genom att använda de olika uttrycksformerna skapar vi fler förutsättningar för lärande. Barnen får möjlighet att finna sin egen identitet och våga ta plats i gruppen.

Hur vet vi att vi är på väg mot målen?

- Barnen använder fokusord
- Dokumenterar framsteg
- Våga ta plats
- Vågar prova och-/eller visar nyfikenhet till nya material

Hur gör vi/vilka förutsättningar ger vi:

- I förskolan är vi bra på att skapa och använda oss av estetiska former men det viktiga för oss blir att hålla i processen och skapa ett innehåll som skapar meningsfullhet för barnen
- Erbjuder olika material såväl inne som ute
- Planerar för upprepning
- Inventerar material och kompletterar med det som behövs.

Kunskapsutveckling:

- Vi följer vår process i reflektionsunderlag och barnlogg
- Material som inspirerar och utmanar barnens förmågor.

Tillgänglig lärmiljö:

- TAKK och bildstöd synligt i miljön
- Tillgängligt material.

Ledarskap:

- Fokusord

- Låter barnen ta sin tid till att prova och upprepa.

Uppföljning:

Utvärdering:

Bilaga

Aktiva åtgärder mot diskriminering och plan mot kränkande behandling

Aktiva åtgärder mot diskriminering

Alla barn har rätt att vistas i förskolan utan att utsättas för någon form av diskriminering eller kränkande behandling, alla barn i förskolan ska ha samma rättigheter. Alla som arbetar i förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder. Förskolan ska dokumentera hur de arbetar för att förebygga och förhindra att något barn utsätts för trakasserier som har samband med någon av följande diskrimineringsgrunder.

Kön: att någon är kvinna eller man

Åtgärd:

- Tänka på hur vi använder samtalsämnen, ord och tonfall, agerande och reaktioner som är könsrelaterade.
- Vi ska undvika att kategorisera efter kön
- Uppmuntra många olika gruppkonstellationer i lek och styrda aktiviteter

Könsöverskridande identitet eller uttryck: att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring identitet och uttryck

Etnisk tillhörighet: nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande,

Åtgärd:

- Vi ska lyfta fram och synliggöra de språk som barnen i gruppen möter i sin vardag
- Vi ska påvisa variationer ur ett etniskt perspektiv
- Material och litteratur ska visa mångfald

Funktionsnedsättning: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå,

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Kartläggningar och handlingsplaner följs upp systematiskt för att synliggöra och stödja barnets styrkor och behov.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring sexuell läggning

Ålder: uppnådd levnadslängd

Åtgärd:

- Vi ska ha en medvetenhet i hur vi använder begreppet ålder inkluderande

Religion/trosuppfattning

Åtgärd:

- Material och litteratur ska visa mångfald
- Personalen är lyhörd för och fångar upp barnens tankar kring olika trosuppfattningar

Plan mot kränkande behandling

Alla verksamheter som lyder under skollagen, till exempel förskola, skola och fritidshem, måste varje år göra en plan mot kränkande behandling som ska tydliggöra hur aktiva åtgärder som ska förebygga och förhindra kränkningar. Det ska finnas en plan för varje verksamhet och den ska anpassas till läget som råder där. Genom observationer, intervjuer, trygghetsvandringar med barnen och utvecklingssamtal med vårdnadshavare kartläggs utbildningens behov av aktiva åtgärder. Fortlöpande under året dokumenteras händelser som kan uppfattas som kränkningar i utbildningen. Dessa händelser bearbetas i arbetslaget, med barnen, vårdnadshavare och rektor och resulterar i fortsatta åtgärder. Åtgärderna följs upp och utvecklas i reflektionsunderlaget och i den årliga utvärderingen.

Så här hanterar vi diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling (Bilaga)

1. Personal inom enheten/förskolan/avdelningen som ser eller får kännedom om att något barn är/har blivit diskriminerat, trakasserat eller kränkt har en skyldighet att genast agera och dokumentera
2. Om ett barn upplever sig kränkt av barn, personal eller anhörig dokumenteras händelsen av personalen
3. Föräldrar kan anmäla barnets upplevelse av kränkande behandling till personalen eller rektor. En kränkingsanmälan görs då av personal som sedan meddelar detta till rektor
5. Rektor utreder om händelsen behöver utredas vidare, anmälan görs då till huvudman och utredning sker
6. I varje enskilt fall görs en bedömning av hur allvarlig kränkningen är och om anmälan till socialtjänsten skall göras. Ansvarig för utredning och bedömning är rektor.

Vad avses med begreppet diskriminering?**(Diskrimineringslagen 2008:567, 1 kap, 4 §)**

1. direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
2. indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, visst funktionshinder, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,
3. trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder,
4. sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet,
5. instruktioner att diskriminera: order eller instruktioner att diskriminera någon på ett sätt som avses i 1-4 och som lämnas åt någon som står i lydnads- eller beroendeförhållande till den som lämnar ordern eller instruktionen eller som gentemot denna åtagit sig att fullgöra ett uppdrag

Vad är kränkande behandling?

Källa: 6 kapitlet 3 § skollagen 2010:800

Det är ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet, utan att det är diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Kränkande behandling är ett beteende som är oönskat av den som blir utsatt. Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall.